

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (มธ.) เป็นสถาบันอุดมศึกษามีภาระหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผยเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ ตามหลักการของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งาน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเกิดความคุ้มค่า มีการวางแผนการดำเนินงาน เร่งรัดติดตาม ตลอดจนการประเมินผลของงาน จากผลดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุง เพื่อเป็นแนวทางในการทบทวนแก้ไขเพื่อปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล

งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จึงได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ 2563 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และแสดงถึงการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และมีความคุ้มค่า ตามมาตรา 8 ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามกรอบการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- (1) สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมการจัดซื้อจัดจ้างจำแนกตามวิธี
- (2) ปัญหาและอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้าง
- (3) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

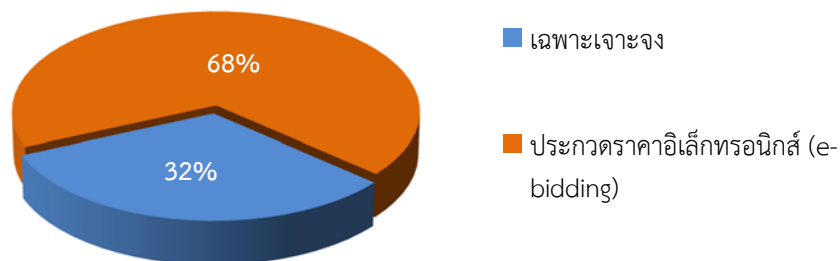
โดยรอบปีที่ผ่านมา งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและสรุปผลภาพรวมเปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

(1) สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมการจัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของจำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ปี 2563

จำนวนโครงการ	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	
	เฉพาะเจาะจง	ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)
25	8	17
ร้อยละ 100	ร้อยละ 32	ร้อยละ 68

ภาพที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง
ปีงบประมาณ 2563

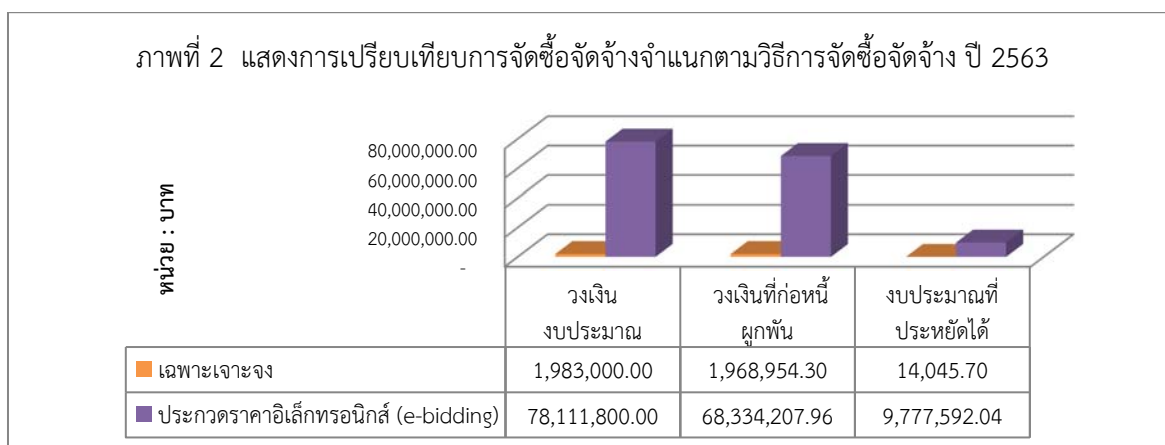

ในปีงบประมาณ 2563 มีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยเงินงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้น 25 โครงการ พบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่รายการมากที่สุด คือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำนวน 17 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 68 และน้อยที่สุด คือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 8 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 32

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของจำนวนโครงการ วงเงินงบประมาณ วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กัพันและวงเงินที่ประหยัดได้จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง

จำนวนโครงการ	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	
	ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	เฉพาะเจาะจง
25	17	8
วงเงินงบประมาณ 80,094,800.00	วงเงินงบประมาณ 78,111,800.00	วงเงินงบประมาณ 1,983,000.00
ร้อยละ 100	ร้อยละ 97.52	ร้อยละ 2.48
วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กัพัน 70,303,162.26	วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กัพัน 68,334,207.96	วงเงินที่ก่อกำหนดผู้กัพัน 1,968,954.30
ร้อยละ 100	ร้อยละ 97.20	ร้อยละ 2.80
วงเงินที่ประหยัดได้ 9,791,637.74	วงเงินที่ประหยัดได้ 9,777,592.04	วงเงินที่ประหยัดได้ 14,045.70
ร้อยละ 100	ร้อยละ 99.86	ร้อยละ 0.14

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า งบประมาณในภาพรวมที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 25 โครงการ เป็นเงิน 80,094,800.00 บาท พบว่าวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่งบประมาณสูงสุดคือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเงิน 78,111,800.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.52 และน้อยที่สุดคือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงิน 1,983,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.48

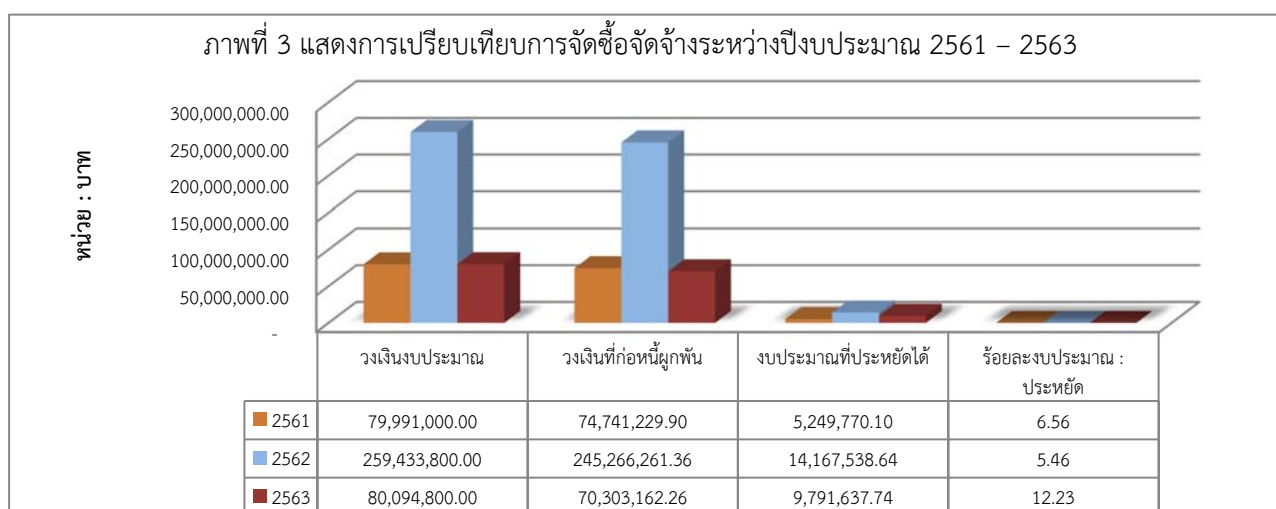

ในปีงบประมาณ 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สามารถดำเนินการก่อนนี้ผู้กผันสัญญาครบทุกโครงการ จำนวน 25 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถก่อนนี้ผู้กผันด้วยวงเงินรวมทั้งสิ้น 70,303,162.26 บาท ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์สูงสุด เป็นเงิน 68,334,207.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.20 และน้อยที่สุดคือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงิน 1,968,954.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.80

โดยผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสามารถประหยัดงบประมาณประเภทงบลงทุนได้เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 9,791,637.74 หากเปรียบเทียบเป็นร้อยละ 100 สามารถจำแนกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์จะประหยัดได้สูงสุด คือ เป็นเงิน 9,777,592.04 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.86 และการจัดหาวิธีเฉพาะเจาะจงจะน้อยที่สุด เป็นเงิน 14,045.7 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.14

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างปีงบประมาณ 2561-2563

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
วงเงินงบประมาณ	79,991,000.00	259,433,800.00	80,094,800.00
วงเงินที่ก่อนนี้ผู้กผัน	74,741,229.90	245,266,261.36	70,303,162.26
งบประมาณประหยัดได้	5,249,770.10	14,167,538.64	9,791,637.74
ร้อยละงบประมาณ : ประหยัด	6.56	5.46	12.23

การเปรียบเทียบวงเงินที่ประหยัดจากการใช้งบประมาณจัดซื้อจัดจ้างระหว่างปีงบประมาณ 2561-2563 พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยทุกรายการ และมีวงเงินประหยัดสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี 2563 ร้อยละ 12.23 รองลงมา คือ ปี 2561 ร้อยละ 6.56 และต่ำสุด คือปี 2562 ร้อยละ 5.46 โดยภาพรวมอาจจะเข้าใจได้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างที่วงเงินมูลค่าสูงจะมีอำนาจการต่อรองมาก ซึ่งจากผลการจัดหาระหว่างปีงบประมาณ 2561-2563 ปรากฏว่าปีที่มีสัดส่วนการประหยัดน้อยที่สุด คือ ปีงบประมาณ 2562 แต่ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณมากที่สุด ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น การดำเนินการโครงการใหญ่ของผู้ประกอบการอาจมีความยืดหยุ่นน้อยกว่าโครงการเล็กๆ นโยบายของรัฐทำให้มีกลุ่มธุรกิจรายย่อยใหม่ๆ เกิดขึ้นเจ้าของกิจการมีอำนาจตัดสินใจลดราคาสินค้าได้มากกว่ากลุ่มธุรกิจใหญ่ๆ หรือธุรกิจบางประเภทได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID 19 เป็นต้น แต่ทั้งนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID 19 ไม่มีผลต่อกระบวนการยื่นข้อเสนอและเสนอราคาด้วยวิธี e-bidding เนื่องจากการเป็นการทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ผู้ค้าสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงไม่พบปัญหาหรืออุปสรรคต่อการยื่นข้อเสนอและการเสนอราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์

(2) ปัญหาอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้าง

1. การเร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้าง ปีงบประมาณ 2563 เกิดขึ้นในช่วงการประกาศให้เว้นระยะห่างทางสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID 19 มหาวิทยาลัย ให้บุคลากรทำงานที่บ้าน (Work from home) ประกอบมีวันหยุดยาวต่อเนื่อง รวมถึงการล็อกดาวน์ประเทศทำให้ผู้ปฏิบัติงานบางคนติดค้างที่ต่างจังหวัดไม่สามารถเดินทางเข้ามาปฏิบัติงานได้ การจัดซื้อจัดจ้างในช่วงนั้นหยุดชะงัก ล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

2. มีการปรับแก้ไขรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ให้เหมาะสมกับการใช้งานและเทคโนโลยีปัจจุบัน หรือแม้แต่ไม่สามารถส่งพัสดุตามสัญญาภายในกำหนดเวลาได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลง หยุด ยกเลิกการผลิต ผู้ผลิตได้รับผลกระทบจากวิกฤต COVID19 ทำให้การส่งมอบล่าช้า

3. มีผู้ยื่นข้อเสนอและเสนอราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด เป็นเหตุให้ยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และดำเนินการจัดหาหลายครั้ง

4. การจัดทำราคากลาง วิธีสืบราคาจากผู้มีอาชีพขายหรือผู้รับจ้าง อย่างน้อย 3 ราย ผู้กำหนดคุณลักษณะมักไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้มีอาชีพขายหรือผู้รับจ้าง จึงทำให้เสียเวลามากในการติดต่อประสานเพื่อขอข้อมูลและเอกสารเสนอราคา

5. กฎ ระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานบางประเด็นเข้าใจยากและไม่ละเอียด เนื่องจากไม่ทราบนัยและเจตนารมณ์ของระเบียบ ทำให้ไม่เข้าใจไปในทิศทางเดียวกันเกิดปัญหาข้อโต้แย้ง โดยเฉพาะประเด็นการใช้ดุลยพินิจ การทำงานหยุดชะงักล่าช้าเพราะไม่สามารถหาคำตอบหรือเหตุผลมารองรับได้อีกทั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการตอบคำถามปัญหา ก็ไม่สามารถตอบได้ทันทีและบางครั้งติดต่อไม่ได้

6. การออกหนังสือเวียนชักซ้อมความเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น บางครั้งไม่ทันต่อการดำเนินการของหน่วยงาน ทำให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพของงาน

(3) ข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง

1. ควรมีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง หรือแผนในการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า หรือเหตุการณ์ที่ขัดขวางทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

2. การเกิดเหตุการณ์ COVID 19 ทำให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยีในแง่ของการแก้ปัญหาการประชุมพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้างได้ โดยการประชุมออนไลน์ สามารถลดภาระการเดินทาง เว้นระยะห่างทางสังคม และสามารถทำได้รวดเร็ว จึงควรให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีเพื่อช่วยปฏิบัติงานเป็นอันดับต้นๆ

3. ให้นำหน่วยงานภายใต้รับงบประมาณเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ที่ต้องการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไว้ล่วงหน้า และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการจัดหาค่างก่อน พรบ.ของกรมบัญชีกลางอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

4. กำหนดเวลาในการส่งข้อมูลและการปฏิบัติงาน (Time line) อย่างชัดเจน และขอความร่วมมือหน่วยงานให้ความสำคัญในเรื่องการก่อกำหนดผู้ผูกพันเป็นอันดับต้นๆ ของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการเร่งรัด ติดตามงาน และรายงานมหาวิทยาลัยทราบเพื่อปรับแผนเป็นระยะ

5. เพิ่มพูนความรู้ โดยถ่ายทอดผ่านกิจกรรมการและเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) และจัดทำแนวปฏิบัติ หรือ workflow ขั้นตอนงาน เพื่อความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้

6. เพื่อลดความผิดพลาดในการจัดทำราคากลางจากแหล่งการสืบราคาจากผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้าง หน่วยงานกลางที่รับผิดชอบจัดทำราคากลางควรมีสินค้าที่มากมายหลายประเภทครอบคลุมสินค้าที่ส่วนราชการจัดหา เพื่อเป็นราคามาตรฐานในการอ้างอิง

7. กรมบัญชีกลาง ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอและสามารถแนะนำและตอบปัญหาอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกรณีประเด็นกฎระเบียบที่ต้องใช้ดุลยพินิจ

.....

งานพัสดุ กองคลังและพัสดุ
สำนักงานอธิการบดี